

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Zinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: K 3000.—

Za Jugoslavijo

četrletno: 15 Din.

Posamezna številka 400 kron.

Leto III.

Dunaj, 17. januarja 1923.

Št. 3.

Našim zaupnikom.

Ne bilo bi lepo in prav, ako bi pozabili na naše zaupnike, kateri so lansko leto vztrajno in neustrašeno po občinah vršili svojo dolžnost. Imamo ljudi, katere bi najrajši objel od veselja, ko se spomniš koliko žrtvujejo ob kakem shodu. Vse je obveščeno in vsi pridejo ne samo našinci, temveč tudi pošteni nasprotniki. Vsaka hiša, kjer so naši ljudje in znajo čitati, ima „Kor. Slovenca“ in še več jih je pri družbi Sv. Mohorja. Iskreno hvalo vam izrekam za vaš trud in delo v lanskem letu! Bog bodi vaš plačnik! Poslanci in politično društvo koroških Slovencev, ki živijo življenje malega naroda, vas ne morejo nagraditi. Stojimo pred važnimi dogodki v svetovni, avstrijski in domači koroški politiki. Jeseni gotovo se vršijo volitve; na nje moramo biti pripravljeni. Najboljša priprava za volitve pa so sestanki, zborovanja in časniki. Na politično društvo naznanite prej ko slej, kdaj in kje bi radi shode. V vsako hišo „Kor. Slovenca“, katerega z vneino podpirajte in plačujte! List naš veliko in veliko stane. Nekaterim to težko razložiš in raztolmačiš. V vsaki mesec najmanj jedno, vsaj kratko poročilo o domačih novicah mora v „Kor. Slovenca“. To velja za lenuharje, ki jih tudi nekaj imamo. Poznam ljudi, ki so ob glasovalni dobi pokazali veliko pridnosti in zmožnosti, zdaj pa ne vem, kaj je vzrok, počivajo. Še nekaj! Treba si bode vzgojiti ljudi, mož, ki nam bodo potrebni pri kandidatnih listah za občine in za deželni zbor. Imamo ljudi, prav lepo armado, a oficirjev ni. Teh si moramo vzgojiti. Vodilne može, duhovnike, kmete in delavce prosim, da si vsaj glavne stvari o važnih postavah iz deželnega in državnega zbora zabeležite v svoj spomin. Potrebovali jih boste, ko vam bode treba zasesti naša mesta. To je žalostna stran naše novejšje zgodovine „Kor. Slovenca“. Kako po-

grešamo istih mož, ki so po plebiscitu — rojeni Korošci — nas zapustili in katere bi krvavo potreboval naš res ubogi narod. Torej dragi zaupniki! Iskrena vam zahvala za vaš dozdani trud in žrtve. Prosim vas v imenu našega revnega naroda, da nam ostanete zvesti in delavni za naprej! Na delo tedaj, ker resni so dnovi; A delo in trud vam Bog blagoslovi!

Poljanec, dež. poslanec.

Koroški deželni zbor.

Dne 28. in 29. dec. 1922 se je v deželnem zboru sklepalo o tem, kako bi se uredile na vse žalostne deželne finance. V proračunu za l. 1923 se je pokazalo, da ima kor. dežela čez 67 milijard dolga, od teh je pokritih, ako se bodo davki mogli plačati, 40 milijard in nepokritih je čez 27 milijard. Največ stanejo uradniki, šole in bolnišnice. Naše kmete bode pred vsem zanimalo, da se bode zemljiški davek za leto 1922 v letu 1923 pomnožil 96krat in se bode porabil samo za deželo, medtem ko ga je doznaj porabila za sebe država; dežela in občine so pobirale le oklade. V letu 1923 se zviša hišnorazredni davek 1000krat. Od leta 1922 imamo na Koroškem davek na posle in dninarje. Dozdaj so ga morali plačevati isti, ki so pri svojem gospodarstvu imeli zaposlene tuje ljudi. V letu 1923 odpade ta določba. Davek na posle se naloži na vse posestnike tudi na takšne, ki nimajo tujih ljudi pri hiši. Vsak, ki mora plačevati zemljiški davek, bode moral plačevati tudi davek na posle. Toraj mora posestnik, ki je plačal v letu 1922 recimo 3000 kron zemljiškega davka, leta 1923 plačati 21krat toliko, to je 63.000 kron davka na posle (Lohnabgabe). Od tega dohodka dobi dežela 60% in občina 40%. Posestniku, ki je l. 1922 plačal zemljiškega davka manj kakor 600 kron, davka na posle ni treba plačevati.

Na dnevnem redu je bila tudi postava o servitutih, ki posebno zanima naše kmete-gorjance v boroveljskem in beljaškem okraju. Ako se bode točno izvrševala in ako bodo uradniki pri raznih agrarnih oblastih na mestu, bode ta postava prinesla kmetom veliko koristi. Ako pa bode gospoda še naprej držala z gospodo, le cincala in „šraufala“ paragrafe, kmetom vse še tako dobre in pravične postave ne bodo ničesar koristile. Kot dozdaj bode grajščak še tudi za naprej stiskal kmeta, da ne bode dobil stelje, paše in drv. Za servitutno postavo sta seveda glasovala tudi slovenska poslanca, medtem ko sta proti zvišanju davkov odločno protestirala in so druge stranke vse glasovale za nove davke. Jim ne pomagaj nič. Hočeš, nočeš, moraš!

Slov. poslanec župnik Poljanec je pri proračunski debati dne 29. dec. 1922 v imenu kor. slov. stranke povedal približno sledeče: Izjavljam, da glasujeva z g. Krajgerjem proti proračunu in proti zvišanju davkov. Zakaj? Vladni zastopnik g. Ritter pri bolniški blagajni za kmečke posle in g. predsednik Lukas sta me včeraj prosila, naj na svojih shodih med slov. ljudstvom kmetom toplo priporočam, da zavarujejo pri bolniških blagajnah svoje posle in domače. Gospodje povsod to itak povdarjam, a pravijo kmetje: Ne moremo. V Škocijanu n. pr. smo imeli shod, kjer je g. Pičnik v nemškem in sem jaz v slov. jeziku kmetom vseh strank razložil postavo o bolniških blagajnah. Občina je postavila za zaupnika od vseh spoštovanega kmečkega fanta, da bi zapisal posle in napravil potrebni kataster. Naloteli smo na odpor. Na svojih shodih priporočam ljudem, da plačajo prisilno posojilo in zaostale davke, ker se sicer valorizirajo in jih bodo morali plačati v zlatih kronah. Večina pravi: Pri najboljši volji ne moremo. Gospodje! To ni kaprica. Kmet res ne zmore ogromnih plačil. Vam vsem je znano, kako strašno

PODLISTEK

Bogomila Agata.

(Koroška narodna pripoved.)

Nekoliko ur od Celovca leži proti iztočni strani grajščina Zagorje. Željno oko popotnika in naravoslovca najde tukaj toliko lepot, da se jih nagledati ne more. Pod pečevnasto sterno višino, na kateri grad stoji, se veličastno siva Drava proti severu vali, kmalu pa svoje valove zopet proti iztoku obrne. Se nekoliko časa jo spremlja pazljivo oko na ponosnem teku, in Junska krasna dolina se odpre ravno od te strani radostipolnemu ogledovalcu. Proti jugu Obir, kakor da je iz Drave zrasel, orjaško svojo glavo proti nebu vzdiguje.

Oska steza, ki se okol gore vije, pelje popotnika od Zagorja proti severu na drugo goro, ki se Škarbinja imenuje. Videti je, kakor da je skrbna majka narava vso svojo umetnost in mogočnost poskusila na tem kraju, da zgradi grozovit, vekovit spomenik smelosti in sile starodavnih časov. Kdor ima srčnost na rob. Škarbinje se ve da oprežno, se priplaziti, vidi z golega navpičnega skalovja v neizmerno globočino. Silovita Drava, nespremenljivi kinč prostrane slovenske domovine,

mimo podnožja Škarbinje svoje veličastno šumeče valove počasno proti izhodu vali. Zanimivo zares je in čudno, da se na tej strašni višini dve kmetiji najde. Veliki in umetno izdelani kameni, s katerimi so hiši, hleva in druga poslopja zidana, so v starodavnih časih menda v zidovju kakega znamenitega grada bili. Ako se po gori dalje ozreš, se prikažejo nekoliko korakov od omenjenih kmetij na strašno strmem kraju, do katerega skoro ni mogoče priti, razvaline starega zidovja. Vse to jasno kaže in priča, da je govorica rešnična, po kateri je tu v desetem soletju grad — Prosnica po imenu — stal

Dolga vrsta let je že v večnost prešla in vendar se še dandanašnji narod hvaležno spominja Hildegarde, nekdanje lastnice tega grada. Vzrok tega dragega znatnega izročila je milodarnost, s katero si je Hildegarda svoje ime v srcih naroda za večne čase ohranila. Hildegarda ali Agata, po njenem dobrem srcu tako imenovana, je bila soproga grofa Albuina, kateri je imel po svedočbah od leta 960—980 v Junski dolini mnogo posestev. Stanovala je z njim v Prozniškem gradu, stoječem na strmi steni gore Škarbinje.

Eden izmed grofovih bratov, komaj spozna svojo krasno svakinjo, se kmalu prav debelo v njo zaljubi. Ne dolgo nato pokličejo grofa neki posli od doma in precej časa je

preteklo, preden se je vrniti mogel. Skrivnemu ljubimcu njegove soproge je bila ta prilika prijetniša kot vode želnemu jelenu hladni studenec. Brez odloga se napoti v grad ter razkrije mili Agati čuvstva svojega srca, ogenj silne ljubezni do nje. Vendar ves njegov trud, vse početje je bilo zaman, izzvati iz njenih ust sladko besedo, da ga hoče ljubiti. Zvesto srce pobožne soproge je medene besede oslepljenega zapeljivca kakor prhke pleve v veter razpršilo. Razžaljena vsled tolike predrznosti ga ostro posvari in kaže mu s prijazno besedo nevarnost nespametne namere. Oplašena, izmučena naglo zbeži z svojo verno služkinjo Dorotejo v sobo, zaklene vrata in opravi obične molitve. Spomni se tudi dragega svojega soproga. Nikdar še ni njegovega dohoda tako vroče želela kot ravno sedaj.

Ali goreča ljubezen njenega svaka, pri prvem napadu tako sramotno odbita, se spremeni naenkrat v črno osveto. Sklene tedaj deloma, da bi si vročo jezo ohladil deloma, da bi lažje zaslužen kaznen od sebe odvrnil, Hildegardo pri gospodu ravnoistega zločina obtožiti, katero je sam izvršiti nameraval. Nagovori zato deklo — Lupo po imenu — naj krivo priča čez svojo zapovednico. Ni mu je bilo treba k temu dvakrat poprositi ker jo je bila gospa ravno malo prej pokregala in se skoz to mehkočutni štoklji zamerila.

slabo letino imamo za seboj. Črv, suša, valuta, pomanjkanje poslov je našega kmeta ponekod spravila na beraško palico. Zadnji določek in zaklad našega kmeta propada: Gozdovi se spreminjajo v puste „frate“. Leta 1917 je škocijanska občina n. pr. oddala državi 9 vagonov žita. Četudi bolj težko vendar smo spravili pri nas toliko skupaj. Ako bi nam l. 1922 ne obrodila krompir in ajda, bi velika večina naše sicer bogate občine stradala kruha in še itak bodo morali nekteri kupovati. Ako pa je že pri nas v Škocijanu tako žalostno, kako še le izgleda drugod v Podjunu, v Rožu in na Zili. Ni mnogo boljše v velikovškem okraju. Radi groznega pomanjkanja krme tišči naš ubogi kmet živino na prodaj, za vsako ceno jo daje. Skupi skoraj ničesar, kmečke potrebščine pa mora silno drago kupovati. Poslov, dninarjev in rokodelcev ne moreš preplačati in navrh še ti grozni davki. Zakaj niste prej kmetu naložili davkov in jih z energično silo iztirjali, ko bi kmet lahko plačal in ko smo porabljali denar za razkošje in pijačo. Zakaj zdaj navijate davke, ko postaja naš kmet berač. Glasujeva proti, ker ne moreva pred našimi ljudmi prevzeti te odgovornosti. Proti proračunu pa glasujeva tudi radi tega, ker nam koroškimi Slovincem ne date naših pravic. Po sanžermenski mirovni pogodbi so natančno začrtane in določene naše pravice; z Nemci bi morali biti enakopravni. A nismo. Nemška gospoda! Vi ste v nemškem Št. Vidu pred glasovanjem 28. sept. 1920 sami iz svoje volje — mi vas nismo zato prosili — slovesno obljubili, da boste, ako pripade vsled plebiscita cona A k Avstriji, v šoli, v uradih in povsod dali nam Slovincem iste pravice kot Nemcem. To ste storili tedaj, ko vam je voda tekla v grlo, da bi ljudstvo preslepili. Po plebiscitu ste besedo snedli in hujše kot v stari Avstriji se teptajo pravice koroških Slovincem. Na videz, da natresete svetu peska v oči in da se lahko izgovarjate pred svetom, hočete ustanoviti v Št. Jakobu in v Velikovecu slovenske šole. Teh ne sprejmemo, ker ne bodo tako urejene, kakor jih hočemo mi. In naša zborovalna pravica in svoboda! Ne hujškam in ne pretiravam. Za konec leta 1922 namerava prirediti Slov. kršč.-socialna zveza podučen tečaj v Pliberku.

Določeni so govori popolnoma neodoljne vsebine. Oblast bi morala biti esela, da se mladina v pravem smislu izobrazuje. Vi nam itak ničesar ne nudite. Podpirati bi nas pa vsaj morali. Kaj se zgodi? Na hinavsko pritožbo sodnika dr. Ravniga v Pliberku, češ, da se je bati nemirov prepove velikovško okrajno glavarstvo socialni tečaj. Na to smo se seveda pritožili in ako bi g. deželni glavar Gröger ne bil na mestu, bi se zgodil vnebovpijoči škandal, da se prepovejo navadni podučni govori brez vsake politične tendence. G. poslan-

Ko jo je na kratko podučil, kako da mora svojo nalogo izvršiti, odide.

Kmalu nato se vrne grof nazaj. Običajem onega časa primerno vzgojen ni znal kaj drugega, nego konje obuzdovati, sulice metati in meče v vitežkih rokah sukati. Nežnejša čustva zdela so se mu plašnost, milejši običaji spodobili so se samo ženskemu spolu. Kakor posel takova je bila tudi njegova nprav. Bil je razsrdljiv in buren, ko po skalovju deroči potok.

Ravno je prisijalo jutranje solnce, in razlivalo rumenozlate žarke po vrhah gorotanskih planin, ko je grof hrepeneč svojo tako dolgo samotno soprogo na svoje srce pritisniti po strmi stezi proti gradu jahal. Prva stvar, ki mu naproti pride, je bila neverna dekla, ki je ravno krave molzla. Njegovo prvo prašanje je: Kako se počuti moja gospa, jeli zdrava, jeli že ustala? Odgovor dekle je bil sumljiv, njene besede zvito zbrane, z veliko silo ji je moral skrivnosti izvabiti. Ko je zapazila, da mu je strupeno sumnja in nezaupnost do soproge v srce zasadila, da mu obraz od strašne jeze žari, je prisegla, da se naj pri tej priči v kamen spremeni, če ni resnico govorila.

(Dalje prihodnjič.)

ci! Dne 1. oktobra 1922 je samo za las manjkalo, da nisva z g. tovarišem Krajgerjem bila v Libučah pri Pliberku tepena. Ko bi morala nastopiti glavna žendamerija, jo je odkurila in pustila, da so naju najeti in vpijanjeni pretepači zmerjali in nesramno opsovali. Jelite gospodje! Takšna je za nas Slovence pravica. In dne 12. nov. 1922 v Šmarjeti: Slovinci napravijo svoj političen shod. Glavarstvo ga prepove, ker se seveda boji nemirov, in je v skrbi za Slovence. Po protestu ga deželna vlada dovoli. Kaj se zgodi? Nad ubogega škocijanskega župnika primaršrata dve kompaniji orgežovcev iz Borovelj in okolice. Ta župnik mora res biti strašna pošast. Gospodje! Ponosem sem na to, da pošijete na moj shod kar dve kompaniji oboroženih ljudi. Pa pustimo šale! Ako nam vlada — četudi smo v demokracijski republiki — pošlje na naš shod svojega zastopnika, ne ugovarjamo. Odločno pa protestiramo proti temu, da bi nam velenemški fašisti motili naše shode in nas hoteli nadzorovati. Nočem vam naštevati še več krivic, ki se nam koroškimi Slovincem godijo. Še enkrat izjavljam, da do takšnega sistema nimamo Slovinci nobenega zaupanja in da bodeva slovenska poslanca iz gospodarskih in političnih razlogov glasovala proti povišanju davkov. —

Po govoru g. Poljanca se je hotel oglasiti k besedi nemškutarski poslanec Klančnik, pa mu je Šumi namignil, da naj molči.

Malo odgovora!

Nimam navade in vredno se mi ne zdi, da bi odgovarjal na razne napade in zlagane notice na mojo osebo v „Freie Stimmen“ in „Bauern Zeitung“. Ako danes vendar odgovarjam, storim to, da ustrezem mojim ljudem, ki mi pravijo: Ali boste res k vsemu molčali in ne odbili laži? Najprej radi elektrike. V božični številki „Freie Stimmen“ iz dne 23. dec. 1922 dobro znani zaupnik Heimatdiensta opisuje nastanek peraške električne zadruga. Proti koncu dopisa poškropi z gnojnico obrekovanja tudi mene ter mi očita, da sem hotel jaz razgnati zadrugo in zabraniti elektriko. Da temu ni tako, vam lahko potrdita dolski Skudnik-Besser, načelnik zadruga, peraški Stuk Hans Jernej in mnogo drugih, ki niso sicer ljudje moje stranke, ki pa so vsi obsojali zlagani dopis. Ako v deželnem zboru prošim podpore 3 milijonov kron koncem leta 1921, ako s prižnice celo trikrat kmetom toplo priporočam, da se naj z vso pridnostjo lotijo elektrike, da bode naprava prej ko slej končana, ker prišli bodo hudi časi, draginja, pomanjkanje denarja, ako izmed vseh dam električni zadrugi največ telegrafičnih drogov, potem je vendar to dokaz, da elektriki nisem bil nasproten. Sramotno bi bilo takšno ravnanje za me kot duhovnika, gospodarja in slovenskega poslanca. Nisem tudi odvrčeval svojih ljudi od zadruga. Ko so lansko leto januarja po znanem pretepu pri Rusu naši kmetje iz Srej, Samožne vasi in Male vasi hoteli od električne zadruga odstopiti in celo riskirati vse, kar so vplačali, sem rekel: Tega ne delajte, ljudje“. V zadevo elektrike se namenoma nisem vmešaval in pustil zadrugo delati samo po njeni volji. In vesel sem danes, da nisem bil zraven. Vsaj odgovornosti ne nosim za tiste mnogoštevilne milione, ki so se po neumnem potratili in res zmetali v vodo. Več pridnosti in skrbi, manj gospodarjev in cinčanje in elektrika bi že davno funkcionirala in ne bilo bi treba zlatih kron in tudi ne novih „rat“, da bodo dolgovi še plačani.

Dolžen sem tudi odgovoriti g. poslancu Klančniku iz Vovber na njegov dopis v „Bauernzeitung“ iz dne 28. dec. 1922, št. 52. Klančnik se pere, ker mu „Kor. Slovenec“ v dopisu iz Grebinja očita, da se kot kmečki poslanec ne postavi dovolj za kmeta in v nemar pušča ne samo korist slov. Helldorfovih najemnikov, ampak se tudi za iste ni zavzel, ki so pri plebiscitu glasovali za Avstrijo in katere tudi nemško oskrbnišvo šikanira in jim dela težave in sitnosti. V svojem odgovoru se obregne tudi ob mene, mi predbaciva, da sem kmetom nasproten in v prijateljski zvezi s socialisti. Oh ta čuša v deželnem zboru! Kako sta

Nemcem zmešala štrečno, ker nista hotela glasovati zato, da bi Šumi bil koroški dež. glavar, ampak si je vsedel na mehki stolček socialist Gröger. G. Klančnik! Bog ve, kaka luč v deželnem zboru z menoj vred res niste! Da pa imate tako malo politične soli v glavi, in da ne razumete tega, da slovenska poslanca nista mogla glasovati za predsednika Heimatdiensta, ki je Slovincem na Koroškem po glasovanju prizadejal toliko bridkih ran in krivic, tega si nisem mislil. Suženj poljublja palico, ki ga tepe. Sužnji pa koroški Slovinci nočemo biti. Ljubša nam je smrt, kot sužnjost. Oh saj dobro vem, zakaj tako pišete in govorite Vi in Vaši pristaši na shodih! Očrniti nas hočete pri naših kmečkih volilcih. Pa se Vas ne bojimo, ker vemo in tudi Vi veste, da lažete. Toraj z g. Krajgerjem sva nasprotnika kmetov? G. Klančnik! Vi dobro veste, da sva slovenska poslanca vsakokrat, ko se je šlo za kmeta, glasovala za kmečke koristi in potrebe. Gotovo se dobro spominjate na glasovanje v deželnem zboru, ko so stavili socialisti za kmeta škodljive predloge in postave radi lova in planin. Ako bi slov. poslanca ne glasovala proti, propadete in socialisti so na krmilu.

Vi in Vaši nemškutarski podrepniki nas zmerjate, Vaš tovariš in voditelj Bauernbunda v deželnem zboru g. dr. Waldner, pristen in pravi Nemec, pa se mi je solznih očes zahvalil, da sem glasoval za kmeta, na kar sem mu odgovoril: To se ob sebi razume, da bom kot kmet — ne sramujem se tega imena — glasoval in delal za kmeta, dokler bom mogel. Ako se kmetu dobro godi, imajo vsi dovolj kruha.

Naša stranka je ljudska stranka, ki mora skrbeti za vse in se ravna po nauku krščanske ljubezni. Ta nas uči, da moramo vsi živeti in da moramo poslanci za vse skrbeti. Zato bova slov. poslanca glasovala tudi za nosle in delavce, ke dar je treba se za nje potegniti. Da pa ne bodete g. Klančnik in Vaši lažnjivi preroki mislili, da so vsi bauernbundlerji Vašega mnenja, Vam razodenem to le: Ne obešamo vsega na veliki zvon, a skrbno si hranim pismo, ki to mi ga poslali zastopniki Bauernbunda dne 13./IV. 1922. Podpisani so predsedniki in odborniki bauernbundovskih podružnic iz okraja Obervellach na Zgornjem Koroškem: Reiter, Lederer, Auernig, Maschnig, Ladinig, Hofer, Al. Glantschnig, Noisternig, Janschütz. Ti le zaupniki Bauernbunda, sami Nemci, se slov. poslancema iskreno zahvaljujejo za to, da sva se z g. Krajgerjem tako odločno v deželnem zboru postavila za kmečki stan. S poštenim Nemcem se lahko shaja, z nemškutarji se pa res ne da živeti. Toliko v odgovor in v pojasnilo našim ljudem. Za hinavske nasprotnike pa nimam besede, ker je vsako prerokanje odveč!

Poljanec.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija.

Za naše posojilo namerava tudi Španija in Poljska garantirati. Podpisovanje zlatega posojila ni doseglo potrebno višino 50 milijonov zlatih kron. Zadnji izkaz Avstro-ogerske banke izkazuje za zadnji teden preteklega leta povišanje obtoka bankovcev za 222 milijard 95 milijonov. Skupno znaša 4 bilijone 80 milijard 170 milijonov. Nova Narodna banka izkazuje za 1 bilijon deviz. A to bogastvo je le navidezno in bo kmalu skopnelo. Za sedaj vlada večja potreba domačega denarja, ki ga primanjkuje celo za najvažnejša produktivna podjetja kot n. pr. elektrifikacija.

Dne 20. t. m. potuje zvezni kancler dr. Seipel v Genovo. 24. t. m. je zopet zasedanje parlamenta. Sedaj se je bavil predvsem z novim volilnim zakonom, ki naj bi upeljal volilno dolžnost ter skrajšal dobo priprav na eden mesec. V to svrhu bi bilo potrebno, da vodijo po angleškem vzorcu občine trajno volilni kataster (seznam volilcev). Za sedaj se namerava izpeljati novo ljudsko štetje po stanju dne 28. februarja. Volitve bodo najbrž oktobra. Število poslancev najbrž ne bo skrčeno, pač pa število ministerstev na osem ali celo štiri.

V ponedeljek 15. t. m. so se vršile na Dunaju demonstracije, katerih število je naraslo na 128.000 in ki zahtevajo tedensko podporo v višini 110.000 K, t. j. enako ceni 16

mebov kruha. Upeljalo se je bolniško zavarovanje tudi za brezdelne.

Podjetniki kovinaste industrije so po dolgih brezuspešnih pogajanjih samolastno znižali mezde za 15%.

Med desničarskimi in levičarskimi organizacijami vlada močna napetost.

Nemčija.

Amerika in Anglija, ki sta si svoj plen že ob sklepanju miru zagotovile, ste prepustili drugim, predvsem Franciji, naj gre sama po kostanj v ogenj. Ko je k pasivnosti industrijskih krogov, ki so otežkočevali izpolnjevanje reparacijskih dolžnosti celo vladam, ki so bile v to pripravljene, pridružila še trdovratnost vlade same, je bila Francija prisiljena s silo nastopiti. Saj je celo ameriški zastopnik konstatiral dejansko krivdo. Seveda je vprašanje, ako bo mogla na ta način prisiliti Nemčijo do plačil, t. j. zaslužniti nemški narod. Vendar ji v slučaju neuspeha ostane vsaj najbogatejši del Nemčije v posesti. Morda je to celo glavni cilj operacij, katerim hoče dati Poincaré edino gospodarski značaj ter se pri tem sklicuje na versajlsko pogodbo. Francoske in belgijske čete zasedajo Porenje, rusko ozemlje z mesti Essen, Bochum, Barmen in Dortmund. Njih in italijanski inženirji pa naj vodijo dobavo premoga. Nemčija pa smatra to postopanje kot kršitev mirovne pogodbe in je odpoklicala svoje zastopnike v Parizu in Bruslju ter protestirala v Washingtonu, Londonu in Rimu. Temu protestu so se pridružili francoski socijalisti in Rusija. Delavci v zasedenem ozemlju so priredili v pondeljek poluren demonstrativni štrajk, sicer pa se združujejo pasivno. V nedeljo pa znak obnemogle solidarnosti celega nemškega naroda vršile demonstracije, ki so kazale celoma prav napadalen značaj posebno nasproti Francozom. Na „Gott strafe England“ pa so menda že pozabili.

Češka in Poljska se ne udeležujeta akcije, čeprav zadnja radi zasedbe Memla po Litavcih pripravlja vojsko.

Po predlogu Italije so stavili Nemčiji ponudbo za medsebojno ureditev reparacijskega vprašanja. Nemčija je izjavila, da se hoče pogajati samo s celotno antanto. Rok za plačila ji je bil podalšan do 31. t. m.

Prva posledica teh pomembnih dogodkov bo premoč francoske industrije nad nemško. Gotovo pa jih bomo tudi mi občutili.

Ogerska.

Velika in mala antanta je posvarila ogerško vlado radi večnega vznemirjanja in rovarjenja proti sosedom. Romunija je vrhutega ojačila obmejno vojaštvo.

Turčija in Grčija

se pripravljata na novo vojno. Torej tudi v politiki vlada pust, plešemo na vulkanu.

DNEVNE NOVICE IN DOPISI

Zgornji Rož. Tudi naše, drugače mirne doline, se je polastilo po Novem letu veliko vznemirjenje. Orožniške patrulje švigajo pogosto sem in tja in se ustavljajo v slovenskih hišah. Vršijo se poizvedovanja in zaslišanja glede vseh oseb, ki so prišle iz Jugoslavije na božične praznike na Koroško. Kaj neki se je zgodilo? Nič drugega, kakor to, da so bili raztrešeni po nekaterih vaseh slovenski letaki, ki baje pozivljajo koroške Slovence k vstrajnosti in potom katerih pošiljajo Korošci v Jugoslaviji svojim koroškim rojakom pozdrave in novoletna voščila. Nikakor nočemo razgovarjati tega dejanja, reči pa moramo, da omenjeni letaki ne morejo nam koristiti niti državi škodovati. Naši ljudje so sami toliko zreli, da vedo kaj delajo in kaj jim je verjeti in kaj ne. Ako pa je oblast kljub temu mnenja, da se gre tu za prestopke proti državi, potem naj ne muči in vznemirja domačinov venomer z orožništvom in policijskimi uradniki, marveč naj išče krivce tam, kjer so v resnici Sicer pa so to samo posledice tega, ker koroške oblasti po plebiscitu niso hotele sprejeti v službo domačinov Slovencev, ki so bili zato primorani, iskati si kruha v Jugoslaviji. Ali nameravajo oblasti s takimi šikanami pregnati še v deželi ostale koroške Slovence?

Brnca. Na praznik sv. Štefana nas je počastil gospod poslanec, župnik Poljanec, s svojim prihodom ter je nam v dveurnem, jako zanimivem govoru razkazoval rane našega gospodarskega in političnega življenja. Velepomembni opomini ženskega spola naj bi se bolj intenzivno zanimale matere in dekleta za dobrobit slovenskega naroda na Koroškem so povzročali pri poslušalcih solzena očesa. Kot temelj vsakega naroda je slikal — izobrazbo. Ker slovenski narod na Koroškem ni imel ljudske šole je nujno potrebna izobrazba potom izobraževanih in drugih slovenskih družtev. V vsaki fari naj obstoja vsaj eno tako društvo, zatorej očka in mamka ne odlašajte vpisati vaše ljubčke, šoli odrasle sine in pa hčere v imenovana društva. Nastop izobraženega človeka da je čisto drugačen, kot pa tistega, ki nič ne bere, nič ne zna. Poleg žalostne in ginljive strani njegovega govora, tudi ni manjkalo veselih točk, ki so povzročale bučen smeh. „Vorarbeiterja bei den Arbeitslosen“ je nad vse šaljivo citiral. Toplo je priporočal treznost glave in pridnost rok. Nezaslišano visoke davke ljudstvo da že ne more od kod jemati in da bo treba povzeti odločno akcijo proti neprestanemu navijanju davčnega vijaka. Gospod poslanec je obljubil, da za povišanje davkov ne bo glasoval, katera točka bo najbrž tudi na dnevnem redu v prihodnjem zasedanju koroškega deželnega zbora. Prangarjeva velika soba je bila sicer nabitno polna udeležencev, a od Brnčanov in okolice je bilo pričakovati sijajnejše zanimanje za tako izvrstno predavanje, katero nudi imenovani gospod govornik svojim poslušalcem. Njemu bodi izrečena tem potom najpristrčnejša naša zahvala. Bog mu plati!

Goriče. Vsaki drugi dan skorej dobim kakšen nov davčni nalog. Človek ne ve odkod jemati tako velike svote, ki se tako pogosto zahtevajo po davkariji. Nekoliko sadja imam in ga peljem v mesto, da ga prodam in plačam zahtevani davek. Domovgrede vzamem iz žepa kos suhega kruha in ga jem med potoma sede na vozu. In glej! Mimoidoči človek me neusmiljeno ozmerja, češ, da bodo prišli na „Lond“ in vse pobili, vse pobrali in vse — požgali. Naj le pridejo, si bomo že znali pomagati.

Grebinj. Dve leti so že minule, a še vedno nas, ki smo izpolnili pri glasovanju samo našo narodno dolžnost, radi tega napadajo in psujejo. To pa ne samo razni pobalini, ampak celo javni, tudi od nas plačani, nastavljenici, ki bi bili predvsem poklicani delovati v smislu pomirjenja in bi bili dolžni postopati popolnoma nepristransko. — Z nazivom „Srbi“ nas mislijo žaliti. Mi pa smo lahko najmanj ravno toliko ponosni, da smo sinovi istega plemena, kot se večina naših nasprotnikov ponaša s svojim dozdevnim sorodstvom z Nemci. Znano je namreč, kako so nastopali le-ti med vojno in kako nasilen je njih politični boj.

Železna Kapla. Vsaka dobra stvar ima svoje nasprotnike: Zato tudi ni čuda, da se neki dopisnik iz Železne Kaple v števil. 52. „Kor. Slovenca“ spotika nad nabavo novih zvonov za našo farno cerkvo in za romarsko cerkev pri Devici Mariji v Trnju. G. dopisnik ni rekel naravnost: Ljudje božji, nikar ne dajate za nove zvonove! Ne, tako kar naravnost g. dopisnik ni hotel z besedo na dan, a sklepali naj bi iz njegovega dopisa vsi to: Zvonovi nas bodo napravili berače, novi zvonovi so nam v največjo škodo! Kako smešno! Vsak čitatelj članka je imel kljub temu, da se je g. dopisnik skrtil v obleko raznih zavijanj, vtis, da je to pisal eden, kateri bi najraje pometal še ta dva zvončka iz stolpov, morda zato, ker ga včasih kličeča k Bogu. V gospodarske misli se je zamislil dopisnik in pisal: „Če se gospodarsko misli, je to (namreč nabava novih zvonov) brezsmiselno, ker itak imamo še nekaj zvonov.“ No, no, hvala Bogu, da skoro vsi naši kmetje in sicer najboljši in najbolj napredni znajo gospodarsko misliti in jim ni treba hoditi šele h g. dopisniku v šolo. Ali tako gospodarsko ne mislijo kakor on! Častna zbirka za zvonove je to dokazala. Našim kmetom kot vernim kristjanom ni kakor g. dopisniku višek gospodarskega mišljenja lep hlev, lepi svinjaki itd. — zraven pa siromašna, zapuščena, od vojske oropana cerkev. Krščan-

skemu ljudstvu se ne zdi „brezsmiselno“, kakor g. dopisniku to, kar gre za čast božjo in povzdigo službe božje. Mi računamo pri našem gospodarstvu tudi z blagoslovom božjim! Nam je pri srcu napredek gospodarstva in zato je treba skrbeti, da bodo naše kmetije vedno bolj času primerno urejene, ali zaradi tega ni treba zanemarjati in teptati verske in narodne ideale in vse, kar je s temi v zvezi razumete g. dopisnik? Mi imamo še vedno to za pravo: Kdor ideje in ideale, kakor so verski v našem ljudstvu, podkopava, ta podira v ljudstvu smisel za ideale sploh, torej tudi za narodne ideale! Mi vemo, da zaradi tistih par metrov lesa, kar so ga posamezniki darovali in sicer prostovoljno in z najboljšim namenom, noben kmet ne bo šel beračit. Le potolažite se g. dopisnik! Kljub vsem vašim „navetom“ bodo, ako se ne pojavijo izvanredne zapreke, novi zvonovi v Velikonoči zapeli nam vsem v veselje, Bogu in Devici Mariji v čast. In tolažbo nam bodo zvonili v srce, kadar bomo spremljali svoje rajne na pokopališče k Devici Mariji. In morda boste g. dopisnik imeli tedaj malo drugačne gospodarske misli. (Radovoljno objavljamo ta odgovor, tembolj, ker so se dotične vrste le po nevslednem naključju urinile. Op. ured.)

Podsinja vas. Na sedem švabov, ampak sedem vrlih slovenskih fantov je zapelo v veselje Slov. Plajberžanov. Vsa čast jim! Sramota pa onemu, ki jim je iz osebnega sovraštva, zavisti in maščevalnosti podtikal slabe namene. On ni zmožen žaliti naših poštenih fantov in ni vreden, da se bolj potanko bavimo z njegovimi temnimi nameni.

Dobrla vas. Kakšna nesreča se je neki zgodila v Mohličah v petek dne 5. jan. so rekli naši Dobrolci, ko so videli zvečer prihajati v voz napreženega dva šimeljna. Mislili smo, da pride grajski hlapec iz Mohliškega gradu z znanimi belci z ranjenci na vozu k zdravniku. A zmotili smo se. Bili so le Pukartovi šimeljni iz Škocijana. Z njimi je Fingerlnov Blaže pripeljal dva orožnika in dva nevarna postopača ne k zdravniku, ampak v zapor. Pravijo, da sta sinška orožnika Hofer in Leitner v Piskrčah pri Pušniku „krapslala“ dva nasilna vagabunda, jih aretirala in zvezala. Šla sta sicer peš do Škocijana, a od tam niti koraka ne več. Hočeš, nočeš. Dobiti so morali orožniki voznička. Nobel šani! Peljala sta se postopača smehljaje v senci bajonetov v zapor četudi bi lahko šla. Ustreglo se je seveda tudi orožnikom, ker jim ni bilo treba ponoči gaziti blata za postopači. Kršen! Je rekel naš Francl, ti pa ga dihnejo.

Škocijan. Slaba je bila sicer lansko leto letina, a gospodarili smo dobro. Nasproti 53 novorojencem smo imeli samo 17 mrličev; včasih bolj, včasih manj veseli smo bili na 14 porokah. Mladina, bolj noskočna, je raje plesala „pulk“, stari pa bolj ljubijo valjček. — Bralno društvo je imelo l. 1922 87 udov, ki so prečitali okoli 500 knjig. Izvzemi le nekaj bolj odtujenih hiš, se čita z velikim zanimanjem „Koroški Slovenec“ povsod. Ako je Rutarjev Jur res tako kratkočasen človek, kakor piše, potem je srečen isti Koter, kjer — — — Georg Rotter. — V letu 1922 smo živeli pri nas v električnih skrbeh. Marsikateri je včasih obupaval in upravičeno močno dvomil ali se bode stvar izvršila ali ne. Po vztrajnem trudu in velikih stroških se je vendar sredi decembra posvetilo in električna moč nam žene naše poljedelske stroje, pri mnogih hišah tudi mline. Električno moč hočejo iz Peračije izrabit še celo Velikovčani, da bi si izboljšali svojo slabo luč. — V Celovcu se je ustanovila družba — zadruga — za zidanje hiš, kjer bi imeli uradniki in delavci zasigurana stanovanja. Ta družba koplje v Stukovem kamnolomu v Peračiji tuft, kterege so dozdej vozili v Sinčo vas s konji in z avtomobilom. Začasno je delo ustanovljeno — pravijo, da denarja ni — in je veliko delavcev brez posla in zaslužka. Vignedi se spet pridobivanje tufta nadaljuje, celo električna bode sodelovala in morda bode električna železnica prevažala tuftove plošče iz Peračije v Sinčo vas. Pravijo nekateri hudomušneži, da je nekđaj bogata in ponosna Peračija postala beračija. Da temu ni tako in ne bode, zato je poskrbel sam Bog, ki je v to naenkrat proslulo vas položil tuft in jej dal

stalno vodno moč, ki nam žene mline in žage, z elektriko oskrbuje dobrolsko in škocijansko občino in celo Celovčanom zida hiše.

Lipa nad Vrbo. Na Novega leta dan smo imeli priiko videti na odru naše igravce, ki so uprizorili starodavno igró „Kristusovo rojstvo ali Betlehemske pastirji“. Velika šolska dvorana je bila do zadnjega kotiča nabita slov. občinstva. Zmirno vestjo moram reči: da so vsi igravci rešili izvrstno svojo natogo u popolno zadovoljnost gledalcev. Osebito pa še pastir Gošpar, ki je bil res pravi tip betlehemskega očaka; njemu gre torej največ hvale za njegov trud in požrtvovalnost. Sicer pa gre vsem igravcem splošna hvala in drugim, ki so nekaterikoli način k temu pripomogli. Občno pohvalo zasluži tudi slikarski mojster g. Florjančič, ki je zastoj naslikal izvrstne kulise.

Žitaravas. Če drugod gre pa poskusimo še mi, smo si mislili in smo začeli zbirati darove za nove zvonove, in glej čudo, ljudi sicer razdvojeni v razne skupine, tekmujejo v darežljivosti. Tako smo zbrali v naši mali fari prvih 14 dni 50 milijonov kron. Priredili smo v ta namen že eno veselico, ki je prinesla sklada za zvonove 741.000 K, dne 28. t. m. popoldan uprizori tukajšno izobraževalno društvo „Trta“ dve igri in sicer „Vaški skopuh“ in „Kmet Herod“, katerih čisti dobiček dobijo zvonovi. Na svečnico popoldan pa se igra v ta namen z lepimi dobitki tombola. Oboje se vrši v dvorani Društvenega doma v Žitarivasi. Začetek je torej lep, posebno še zato, ker so novi zvonovi storili veliko delo miru in sprave preden so tukaj, zato upamo, da bodo potem to delo nadaljevali.

Sele. Svež veter je začel pihati pri nas. Ustanovil se je moški pevski zbor, ki je prvič nastopil pri polnočnici in prav lepo zapel. Fantje imajo s petjem veselje, zato je upanje, da bo pevski zbor vedno bolj napredoval. Oder izobraževalnega društva tudi ne počiva. Od jeseni dalje so bile tri predstave „Miklove Zale“ in enkrat „Lurška pastirica“. V predpustu sedaj nastopijo igralci z burko „Lumpacij vagabund“, ki bo vzbudila veliko smeha. Za velikonočni pondeljek je pripravljena krasna igra s petjem „Mala pevka“, ki se dosedaj na Koroškem še nikoli ni igrala. — Knjižničar ima tudi dosti opravka. Pridni bralci prinašajo in odnašajo knjige, da je knjižnica včasih podobna čebelnjaku.

Otož. Visoko na strmem robu gozdovnega Turja prebivajo v mali vanici dobri in veseli ljudje, vzvišeni nad drugimi zemljani, ki živijo globoko pod njimi po širnih dolinah. Dne 7. t. m. pa je vladalo tu posebno veselje in vrvenje. Vrlo slovensko dekle Trezi Piček se je naveličala samevati in v teh težkih časih gospodariti ter je položila vodstvo kmetije v spretno roko Petra Bisterja, posestnika v Dobu, ki se bo odslej lahko ponosno nazival Hauptman. Želimo obilo zakonske sreče in blagoslova.

Šmarkez pri Sinči vasl. V našo vas, dragi „Kor. Slovenec“, ne zahajaš sicer v velikem številu, vendar pa Te čitajo vsi z zanimanjem, tudi takšni, ki niso slovenskega mišljenja. To nam dopade, da nam lepo po domače razložiš, kaj se godi po svetu in še tudi kako novico prineseš iz naših krajev. Ako bi na Sveti dan prišel v našo cerkev, tedaj bi slišal, kako lepo in ubrano so popevale naše pevke. Mlada dekleta iz Jezernice so se pridružile prejšnjim pevkam iz Šmarkeža in v radost vsem prav lepo zapele božične pesmi. Tako je prav. Škoda, da še zraven ne pristopijo tudi naši fantje — gotovo so dobri pevci med njimi — in naša podružnična cerkev bi imela cerkveni pevski zbor, ki ga marsiktera farna cerkev nima. — Pri prevaženju tufta lansko leto je prišel v peraškem klancu pod Gradom med avto in neko drevo mlad delavec A. Najbrž. Bil je hudo poškodovan, v celovški bolnišnici sicer za silo ozdravljen, a vendarje revež in pohabljen. Ni ga, da bi mogel družbo prisiliti, da bi dobil podporo. Res žalostno!

Št. Jakob v Rožu. Dne 14. dec. 1922 je bil pokopan na prijaznem pokopališču vrh griča pri župni cerkvi v Št. Jakobu v R. vsem mnogoštevilnim prijateljem nepozabni Val.

Sifer, pd. Kmpanjev Foltej iz Leš. V najlepši moški dobi, star šele 30 let, je umrl po dolgi mučni bolezni, prejemši svete zakramente. Med koroškimi Slovenci živi tako značajnih fantov, kakor je bil rojni Foltej, žal le vse premalo. Sifer, pd. Kmpanjev Foltej je bil steber izobraževalnega društva „Kot“ v Št. Jakobu in vsled mirnega pa jeklenega značaja, vsled svoje za njega kot kmeta visoke izobrazbe in postrežljive vljudnosti splošno priljubljen in spoštovan od naših in nasprotnikov. Pri nobeni narodni prireditvi Folteja ni manjkalo, povsod je sodeloval, žrtvoval in bodril. Pogreb njegov je bil veličasten. Korporativno se je udeležilo št.-jakobsko izobraževalno društvo, požarna bramba z godbo, pevski zbor, ki je ob grobu zapel ganljivo žalostinko, in nebroj ljudstva. Počivaj mirno, dragi Foltej, Tvoje življenje pa bodi v zgled drugim koroškim Slovincem.

Št. Rupert pri Velikovcu. Pridno in vzorno Malerjevo gospodinjo, M. Slivc smo tukaj pokopali. Ganljiv nagovor je imel g. provizor Skrinar iz Slov. Plajberka. Pevski zbor šolskih sester jej je zapel v slovo lepo nagrobnico. Bog jej bodi plačnik!

RAZNE VESTI

Grški razkralj Konstantin je nenadoma umrl v izgnanstvu na Siciliji. — V Budimpešti so razpečatili testament razkralja Karla iz leta 1921. Papež je daroval za Nemčijo in Avstrijo 1 milijon lir, t. j. 3½ milijarde kron. — Na Dunaju se je otvoril pedagoški inštitut in inštitut za statistiko in manjšinska vprašanja. — Dunajski visokošolski profesorji so odložili naziv dvorni svetnik. — Na univerzi pridobiva gibanje proti židom na obsegu. — Te dni se je posrečilo brezžično telefonirati iz Njorka v London, v Nemčiji pa nameravajo brezžično meriti obseg zemeljske kroglje, katerega premeri električni tok v eni sedmini sekunde. — Nemška trgovska ladja je pod silnimi napori prepotovala Rusijo od Belega morja na severu do Črnega morja na rusko-turški meji ter tako pokazala novo pot za orientalski promet na vodi. — Avtomobilska kolona je prepotovala afrikansko puščavo Saharo v dnevih od 18. decembra do 7. januarja. — Poštni uradnik iz Beljaka, Vartovšek, je prostovoljno izstopil iz državne službe ter prejel nad 32 milijonov odpravnine. Ta denar je v 14 dneh zapravil v veseli družbi dunajske kavarne.

GOSPODARSKI VESTNIK

Indeks + 1.

Indeks je bil od oktobra sem stalno negativen. Cene, ki so meseca septembra dosegle svoj vrhunec, so počasi, a trajno padale. Vzrok temu v gospodarstvu nove Avstrije popolnoma novem dogodku je bil dvojen. Prvič, da so pogajanja državnega kanclerja za kredite utrdila zaupanje v avstrijsko valuto in tako zadržala nadaljno padanje naše krone. Ker je Avstrija s svojim gospodarstvom popolnoma odvisna od drugih držav, je posledica stalnosti naše valute stalnost cen. Drugi vzrok pa je bil, da delodajalci niso hoteli izplačevati delavcem mezd po indeksu, ampak jim z ozirom na gospodarsko krizo odtegnili več odstotkov, kot je veleval indeks. Meseca januarja pa je indeks zopet pozitiven, +1. Vzrok temu je, da se je podražil premog (kurjava +5, gl. zg.), in živila, posebno meso (hrana +2), medtem ko so se izdatki za obleko znižali (—4) in za stanovanje ostali isti. Da so se živila podražila, ni vzrok temu primanjkovalje le teh, ampak samo špekulacija.

Kupi mesa, masla, šadja, sočivja čakajo odjemalcev, a trgovci raje vidijo, da jim segnije blago, kot da bi oddajali ceneje in s tem pridobili odjemalcev. Drugi vzrok pa je veliko število prekupčevalcev. Medtem ko je nakupoval pred vojno od kmetov le veletrgovec in ta oddajal trgovcem, ki prodajajo na drobno, so se sedaj vrinili med proizvajalca in odjemalca številni takozvani trgovci, ostanek verižnikov iz časa vojne. In ti prekupčevalci se ne zadovoljijo z majhnimi dobički, ampak služijo

milijone. Le tako je mogoče, da je n. pr. štarsko sadje, katero so prodajali kmetje po nizki ceni, dražje kot južnotirolsko, kljub visokemu kurzu lire in dragemu transportu. Podobno je tudi pri drugih izdelkih. To verižništvo je ustavilo padanje cen in nam dalo v novem letu pozitiven indeks.

Tržne cene na Dunaju. Voli 7000—12.000 kron, krave 7000—10.000, teleta 16.000 do 22.000 K, svinje 20.000—24.000 K.

Borza. Dunaj, 15. jan. 1923. Dolar 70,275 avstr. kron, marka 6,15, dinar 690, švic. frank 13,225, lira 3460. Zlata pariteta od 15. do 21. jan. 14,250 K.

Curih, 15. jan. 1923. New York 531,50, Milan 26,20, Pariz 36,90, Praga 15,20, Beograd 5,30, Berlin 0,04%, Dunaj 0,0076.

Za tiskovni sklad so darovali:

Jakob Strgar, Jaunstein, 20.000 K; Drobunaze: Marija Ogris 2000 K, Tomaž Ogris 1000 kron; Encelna vas: Val. Merlič 5000 K; Rikarja vas: Josip Ribežel 1000 K; Št. Primož: Val. Picej ml. 1000 K; Nagelče: Jožefa Tomažič 1000 K; Št. Vid v Podjuni: Janez Jernj, čevljar, 3000 K, Mara Weizer 1000 K! Godci ob priliki igre 31. dec. 1922 v Št. Primožu v Podjuni 5000 K; Jožef Jesenko, Struga, 2000 kron; Janez Petrič iz Peščah 3000 K; Marija Vidman, Šmartno, 3000 K; Marija Hebjajn, Šmartno, 2000 K; Namesto spomenika na grob „Kor. Domovine“ od več Slovencev iz Železne Kaple 28.000 K; Namesto venca na grob rajni „Kor. Domovini“ darovali podsinjski Slovenci 35.000 K; Tone Sloki, Celovec, 3000 kron, Celovski slovenski srednješolci 41.300 kron, Mohor Simon, Škocijan, 5000 K, Svoboda, Dvor, 5000 K, Marija Wutej, Lečne, 1500 kron, Ivan Wutej, Lečne, 500 K, Šimon Wutej, Lečne, 2000 K, Vesela družba pri Jertu v Plaznici 150.000 K, Martin Ogris 3000 K; Anka Magedin, Vesca, 2000 K; Janez Huzar, Podkraj, 7000 K. Ob svatbi na Otožu zbrano 100.050 K.

Zbirka v spomin na 10. oktobra 1920.

Neimenovan iz Št. Vidske okolice 60.000; Neimenovana, Malavas, 20.000; Silan Lorenc, Sreje, 10.000; Singerl Ferdo 13.000; Volavčnik Barbi, Kleče, 5000; Vakonik Anton, Klinče, 4000; Rupic Jože, Mlinče, 2000; Vakonik Jakob, Mlinče, 1000; Mohar Janez, Nagelče, 5000; Smolnik Blaž, Pogrče, 2000; Smolnik Rezka, Pogrče, 1000; Picej Valentin, Št. Primož, 5000; Hribernik Matija 2000; Wutej Janez, Gluhiles 5 dinarjev; Smolnik Joško, Pogrče, 1000; Neimenovan iz Pliberka 7000; Najdeno v Pliberku 10.000; Neimenovan, Pliberk, 10.000; Malej Micka, Pliberk, 5000; Neimenovana, Pliberk, 5000; Neimenovana, Pliberk, 10.000; Neimenovan, Pliberk, 10.000; Neimenovan, Pliberk, 10.000; Huter Peter, Globasnica, 10.000; Kuchler Ignac, Ponikva, 5000; Wogl Anton, Ponikva, 5000; Borovčnik Janez, Podkraj, 2000; Šerčer Janez, Cirkovce, 1000; Danjer Valentin 2000; Trechter Ignacij, Dob, 2000; Kröpl Simon, Pliberk, 2000; Mičej Jožef, Pliberk, 2000; Žerjav Jožef, Konovece, 3000; Kušej Jožef, Smihel, 2000; Kotnik Gregor 2000; Jurec Albin, Pliberk, 5000; Mlinar Franc, Pliberk, 3000; Podsinjski Slovenci 15.000; Zdovc Franc, Senčni kraj, 5 din.; Capuder Pavel, Vogerče, 5 din.; Puh Jožef, Maribor, 10 din. **Grabljava s:** Družina Kavh. 10.000; Družina Volavčnik 6000; Družina Bricl 10.000; Družina Žičko 7000. **Mokrije:** Neimenovana 5000; Volavčnik Blaž. 4000; Kuster Janez 4000; Družina Hojnik 10.000. **Rikarja vas:** Družina Vajcer 10.000; Mišic Marija 2000; Družina Mičej 6000; Kuster Helena 1000; Hirn Leni 5000; Artač Matevž 5000; Plantev Jera 1200. **S p. Vinare:** Polcer Andrej 2000; Dovjak Miha 900; Polcer Marica 2000; Ravnjak Janez 2000; Ravnjak Valentin 1000; Ravnjak Luka 1000. **Horce:** Hofel Jaka 600; Kežar Janez 600; Neimenovana 1000; Marko Kristina 1000; Marko Marka 1000. **Št. Vid:** Simon Bostjančič st. 2000; Simon Bostjančič ml. 2500; Helena Bostjančič 2000; Josepina Wutejeva 10.000.

Listnica uredništva.

Narodna čitalnica v Slovenjgradcu. Pod katerim naslovom se je list dosedaj pošiljal?

Dobro ohranjen

gepelj

je na prodaj pri Harihu v Doberlivasi.